

A Strabag nyerte a Marosvásárhely–Nyárádtő autópálya-szakasz építési jogát

A szerződés-kötés folyamatban van

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A Közúti Infrastruktúrát Kezelő Országos Társaság (CNAIR) igazgatója, Mariana Ionița április végén jelentette be, hogy a Strabag nyerte a jogot az A3-as észak-erdélyi autópálya Marosvásárhely–Nyárádtő közötti 9,2 kilométeres szakaszának megépítésére. A cég újabb dokumentációt nyújtott be egy újabb építési engedély kibocsátása érdekében. Az igazgató ígérte, az engedélyt rövidesen megadják, hogy a munka a vállalt időben elkészüljön.

Mezey Sarolta

Közel négy évig tartott az odaítélési procedúra

Tudni kell, hogy a szóban forgó 9,2 kilométeres autópálya-szakasz két részből áll: a Marosvásárhely és az autópályát összekötő 4,7 kilométeres szakaszból, amely a Promenada Mall mellől indul, és a tulajdonképpen Nyárádtő–Marosvásárhely közötti 4,5 kilométeres szakaszból. Tehát nem hosszú, azonban nagyon fontos rész.

Erre 2016 októberében írták ki az első közbeszerzési eljárást. A licit eredményeit a bukaresti bíróságon többször is megóvták, így az újabb kiírások alkalmával a cégek által benyúj-

tott ajánlatokat mindig újra kellett elemezni. Úgy néz ki, hogy közel négy év után megvan a nyertes. Idén március 3-án közölték, hogy az ajánlattevők közül a Strabag osztrák céget választották ki, s mivel a 45 napos óvási idő alatt nem fellebbezték meg az eredményt, a Strabag megkapja a munkát.

Minket most leginkább az érdekel, mikor kezdik el végre a Marosvásárhely–Nyárádtő autópálya-szakasz építését. Ugyanis 2017 novemberében, a Közúti Infrastruktúrát Kezelő Országos Társaság közleményére hivatkozva,

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Újabb vírusfertőzéseket igazoltak

A hét elején egy szentdemeteri roma fiatalembert szállítottak kórházba fertőzésre utaló jelekkel, majd utólag igazolták is a koronavírus jelenlétét a szervezetében.

2.

Strasbourghoz fordulnak

A rendelkezések szerint nyomozati eljárás lefolytatására csak Iohannis elnöki mandátuma után, mentelmi jogának megszűnésével kerülhet sor.

4.

IV. Béla, a második honalapító 750 éve halt meg

Hétszázötven éve, 1270. május 3-án halt meg IV. Béla Árpád-házi magyar király, aki a tatárjárás után újjáépítette a csaknem teljesen elpusztított országot.

5.

Marosszentgyörgyiek a marosszentgyörgyiekért Nő a rászorulóknak száma a községben

A szerdai hivatalos adatok szerint Marosszentgyörgyön öt személy esetében igazolódott be a koronavírus-fertőzés, jelenleg mintegy hatvanan vannak otthoni elkülönítésben – tájékoztatta lapunkat Sófalvi Szabolcs polgármester. A községben ugyanakkor gondot jelent, hogy sok a nehéz sorsú család, mintegy félezer személy került válsághelyzetbe, olyannyira, hogy a napi betevőre sem telik, ezért az önkormányzat a napokban elindította a Marosszentgyörgyiek a marosszentgyörgyiekért elnevezésű szociális kezdeményezést, amellyel arra kéri a község lakóit, hogy aki teheti, elsősorban étel- és pénztámogatással járuljon hozzá a rászorulóknak támogatásához.

Menyhárt Borbála

A Marosvásárhelyi szomszédságában lévő nagyközség vezetője hangsúlyozta, az otthoni elkülönítésben lévőknél a fertőzötték száma azért ennyire magas, mert a fertőzöttek közül néhányan népes családjuk van, illetve a lakosság biztonsága érdekében nemcsak a közvetlen családtagokat utasították otthoni elkülönítésbe, hanem a rendőrség segítségével a legközelebbi szomszédokat is, akikkel a környéken lakók tanúsága szerint, az érintettek kapcsolatba kerültek.

Mivel többnyire hátrányos helyzetű családokról van szó, étel- és gyógyszerigényelték az önkormányzattól. Sófalvi Szabolcs elmondta, a szociális osztály keretében működik egy hivatásos bizottság, amelynek a tagjai nemcsak az önkormányzat alkalmazottai közül kerülnek ki, hanem olyanok is vannak köztük, akik akár a különböző pályázatok okán gyakran járnak terepre, és jól ismerik a szegény családok helyzetét. Ennek a bizottságnak a feladata a szociális anketók készítése, hogy eldöntsék, kik azok, akik valóban segítségre szorulnak.

– Ebben a helyzetben az átlagnál „engedékenyebbek” vagyunk, azaz ha tudjuk is, hogy nem is a legrászorultabb az otthoni elkülönítésbe helyezett család, inkább segítjük őket, minthogy kimenjenek a házból esetleg étel- és gyógyszer vásárolni. Ezáltal is próbáljuk védeni a lakosságot a fertőzéstől. Bár nagyon nehéz a dolga, a rendőrség kiválóan, lelkiismeretesen végzi a munkáját, fokozott a felügyelet ezeken a helyszíneken, azokat is otthoni elkülönítésbe helyezték, akikkel akár egyszer is találkozott a fertőzött – mutatott rá a polgármester, aki szerint a továbbiakban is nagyon óvatosnak kell lenni, ugyanis még felfelé ível a fertőzöttek és elhalálozások száma. Mint mondta, tudomása szerint a kórházban lévő községbeli fertőzöttek közül kettőnek már volt negatív teszteredménye, így remélhetőleg rövidesen hazaengedik

(Folytatás a 4. oldalon)

Aktuális

Álhír francia forrásból

Bodolai Gyöngyi

Álhírnek, összeesküvés-elméletnek, idegengyűlöletnek, gyűlöletszításnak minősítette Klaus Iohannis államelnök tiszttségéhez méltatlan, szarkasztikus, a magyar nyelvet kigúnyoló beszédeit Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke. Olyan gyűlöletkeltésnek, mintha a Nagy-Románia Párt szelleme támadt volna fel, ami 21 évvel ezelőtt a véres marosvásárhelyi eseményekhez vezetett. Miközben van egy népcsoport Romániában, amelynek bíráló megjegyzésekben ki sem szabad ejteni a nevét (ugyanis az európai parlamentig vezet a civil szervezetek felhőrdülése), a jelek szerint a romániai lakosság hat százalékát kitevő magyarságot a sárba lehet tiporni. A súlyos járványügyi helyzetben olyan tömeghisztéria előidézésének vagyunk a tanúi, amelyben szinte az egyetlen, szakszerűen érvelni is tudó normális hang a többség részéről Smaranda Enache hozzászólása az autonómia kérdésköréhez.

Az államelnök azonban nemcsak a romániai magyarság előtt járatta le magát, a baráti Franciaországban sem fogadták lelkesedéssel, sőt meg is cáfolták a népszerű Libération című lapban például azt a valótlanságot, amellyel az iskolák megnyitásának szeptemberre halasztását indokolta. Nos, hivatkozhatott volna a romániai járványügyi helyzetre, ami még közel sincs leszálló ágba, vagy bármilyen más valós indokra, de a francia példa, amit felhozott, sajnos hazugságnak bizonyult. Az államfő április 27-i beszédében azzal

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

8., péntek

A Nap kel
5 óra 57 perckor,
lenyugszik
20 óra 41 perckor.
Az év 129. napja,
hátravan 237 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhőátvonulások

Hőmérséklet:
max. 16°C
min. 2°C

Isten éltesse!

Ma MIHÁLY, holnap GERGELY napja. GERGELY: magyar férfinév, a görög Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből alakult ki. A görög név jelentése: éber, ébredni/ébrednek, örökös.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. május 7.

1 EUR	4,8242
1 USD	4,4695
100 HUF	1,3776
1 g ARANY	243,2582

Újabb vírusfertőzéseket igazoltak

A Balavásár községhez tartozó Szentdemeteren is megjelent a koronavírus – adta hírül az önkormányzat közlönye. A hét elején egy szentdemeteri roma fiatalembert szállítottak kórházba fertőzésre utaló jelekkel, majd utólag igazolták is a koronavírus jelenlétét a szervezetében. A család többi tagja otthoni elkülönítésben van.

A rendőrség folytatja a járványtani vizsgálatot, de még semmit nem közölt, így senki sem tudja, hol fertőződhetett meg az illető, csupán annyit tudnak a helyiek, hogy a férfinak más megyébe szól a lakcíme, jelenleg családjával szentdemeteri lakásukban tartózkodtak.

Ez a második ismert eset a községben, a múlt hónapban egy balavásári nőt szállítottak kórházba a vírusfertőzéssel. Az önkormányzatnál megtudtuk: az első eset óta a balavásári tömbházakban (ahol a nő is lakik – szerző megjegyzése) többször is fertőtlenítettek, viszont a második esetben

nem tudtak fertőtleníteni, a szentdemeteri udvarra nem tudnak bemenni, mivel a családtagok itt vannak elkülönítve, ezért fertőtlenítőszerrel biztosították számukra. Az önkormányzat arra kéri a lakosságot, hogy a további megfertőzések elkerülése érdekében tartsák be a katonai rendeletekben foglaltakat.

Mezőpanit községben is újabb, második fertőzés igazolódott be – adta hírül csütörtökön közösségi oldalán Bodó Előd Barna polgármester. A múlt hónap közepén egy csittszentiváni személyt, ezúttal egy panitit szállítottak kórházba. A beteg egyelőre jól van, nincsenek súlyosabb tünetei, a családtagok pedig otthoni elkülönítésben vannak. Akár az első esetben, ezúttal is munkahelyi fertőzésről van szó, a betegséget egy munkatárstól kapta el az illető. A községben jelenleg 12 személy van otthoni elkülönítésben, négy pedig intézményes karanténban. (GRL)

Megyei hírek

Május 15-étől indul a londoni járat

A WizzAir légitársaság honlapján feltüntetett marosvásárhelyi járatok között május 15-től újra szerepel a Marosvásárhely–London közötti. Tekintettel arra, hogy a repülőtér honlapján ezek a járatok nem voltak feltüntetve, Peti András, a reptér igazgatójától kértünk tájékoztatást, hogy valóban indulnak-e a járatok. Elmondta: igen, a tervek szerint újraindítják ezt a járatot. Azonban azoknak az utasoknak, akik Nagy-Britanniából vagy más piros jelzésű országból érkeznek Marosvásárhelyre, 14 napra intézményes karanténba kell vonulniuk. Viszont azoknak, akik Londonon keresztül tranzitútasként sárga övezetből jönnek, két hétre házi elkülönítésben kell maradniuk.

Munkahelyeket ajánl a munkaközvetítő

Annak ellenére, hogy 25-30 ezerre teszik azok számát, akiket a koronavírus-járvány miatt bevezetett szükségállapot idején kényszer-munkanélküliségre küldtek a cégek, a munkaerőpiacon továbbra is van kereslet. A Maros Megyei Munkaközvetítő Hivatal május 6-án 73 munkahelyet kínált a munkát keresőknek. Mások mellett bárosokat, villanyszerelőket, villamos- és automatizálási mérnököket, ácsokat, kereskedelmi dolgozókat, árumozgatókat, kőműveseket, gépkocsivezetőket keresnek.

Online beíratás óvodába és előkészítő osztályba

Online, a minisztérium által kidolgozott program szerint lehet beírni a gyermekeket az óvodába és az előkészítő osztályba – tájékoztatott a tanügyminisztérium. A gyermekek pszichoszomatikus értékelését a szülők/törvényes gyámok felelősségnyilatkozata helyettesíti, amelyhez az illetékes óvoda vonatkozó okmányát kell csatolni.

Nem engedélyezték a chartergép leszállását

Szerdán a marosvásárhelyi nemzetközi repülőtér nem fogadta azt a charterjáratot, amely Németországból több mint 100 romániai vendégmunkást szállított volna haza. A leszállásra vonatkozó igénylést a hatóságok nem hagyták jóvá, nyilatkozta Peti András, a repülőtér igazgatója, aki tájékoztatott, hogy a repülőtérrel egyre több charterjáratot szállítják a romániai vendégmunkásokat külföldre.

Elkezdik a kisajátításokat

Az április 30-i megyei tanácsülésen döntés született arról is, hogy elkezdik azoknak a területeknek a kisajátítását, amelyekre szükség van a repülőtér korszerűsítéséhez, a kifutópálya 2580 méterre való meghosszabbításához, a parkolók bővítéséhez. Az összesen 57.124 m² nagyságú terület tulajdonosainak kártalanítására 262.641 lej hagyott jóvá a testület.

Június végéig igényelhető a támogatás

A kisgyermekes szülők a szükségállapot lejáta után is igényelhetik a gyermek felügyeletéért járó támogatást – közölte Csép Éva Andrea parlamenti képviselő. A szülők a tanév második feléig, vagyis június közepéig vehetik igénybe ezt. A módosított jogszabály értelmében a munkáltató nem 60 napon belül kapja vissza a megelőlegezett pénzt, hanem 15 napon belül.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Az Azomureş-alkalmazottak adománygyűjtése

Együtt a marosvásárhelyi orvosi személyzettel a Covid-19 elleni harcban

Egészségügyi védőfelszerelést vásároltak az Azomureş alkalmazottainak adományából begyűlt összegből a marosvásárhelyi orvosi személyzet számára. Így több egészségügyi létesítmény orvosai, asszisztensei és nővérei kaptak védőfelszerelést: professzionális maszkot, védőszemüveget, védőöltözetet, sebészeti kesztyűt, kéz- és felületfertőtlenítő szereket, védőpapucsot, próbamininták tárolására szolgáló speciális zacskókat, professzionális hőmérőket.

Az Azomureş társaság megduplázta az alkalmazottaktól begyűlt összeget, így sikerült növelni az adományt.

Harri Kiiski, az Azomureş vezérigazgatója megköszönte az alkalmazottaknak az egészségügyi személyzet támogatását célzó felhívásra adott reakcióját, és közvetítette nekik az adományokban részesített egészségügyi személyzet köszönetnyilvánítását is. „Alkalmazottaink bebizonyították, hogy szolidárisak a nehéz időket átélő közösség tagjaival, mellettük állnak, és támogatják őket” – tette hozzá Harri Kiiski.

A gyűjtési kampány nyomán beszerzett felszerelést a SMURD sürgősségi eseteket felvevő egysége, a Maros megyei klinikai kórház fogászati járóbeteg-rendelője, aneszteziológiai osztálya és a marosvásárhelyi sürgősségi klinikai kórház gyermekgyógyászati intenzív osztálya kapta. (b. e.)

Halálos baleset Székelytompán

Emberéletet követelő közúti baleset történt csütörtökön Székelytompán. A hatóságokat délelőtt 11 óra táján értesítette egy helyi lakos, hamarosan több mentő- és tűzoltóautó érkezett a helyszínre Marosvásárhelyről és Nyárádszeredából.

Értesüléseink szerint egy székelysárdi férfi lett a túlzott sebesség áldozata: elveszítette uralmát a jármű fölött, ami egy hídfőnek ütközött, majd egy beton villanyoszlopnak csapódott, és a tetejére fordult. A gépkocsi vezetője eszméletlen volt, amikor kiemelték a járműből, a 45 perces újraélesztés eredménytelen volt, a helyszínen életét veszítette. Halálát minden valószínűséggel az okozta, hogy nem csatolta be a biztonsági övet, az autó felfordulásakor pedig nyakát szegte. A negyvenes éveiben járó férfi Székelysárdról tartott Nyárádszeredába ügyintézésre a polgármesteri hivatalba – tudtuk meg a helyszínen tartózkodó egyik tűzoltótól. (grl)

Az egyedül utazó férfi életét már nem tudták megmenteni Fotó: Gidófalvi Sanyika

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujzag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujzag.ro **E-mail:** nepujzag@e-nepujzag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Továbbra is bírságra számíthat, aki megszegi a kijárási korlátozást

Továbbra is megbírsághatják azokat, akik a koronavírus-járvány miatt bevezetett kijárási korlátozásokat megszegve, alapos indok nélkül hagyják el lakásukat – szögezte le csütörtökön Ludovic Orban miniszterelnök, miután előző nap elbukta az alkotmányossági kontrollt a bírságok megemeléséről kiadott, április elejétől hatályos kormányrendelet.

Rámutatott: a kormány csak akkor dönthet a (több mint 300 ezer szabálysértés miatt 120 millió euró értékben kiszabott) bírságok elengedéséről, ha a Hivatalos Közlönyben történő közzétételkor hatályba lép az alkotmánybíróság határozata, és megismerik annak részletes indoklását és jogi következményeit. Ludovic Orban felhívta a figyelmet, hogy a közrend védelmét biztosító hatóságok minden további nélkül bírsághatják a kijárási korlátozások megsértőit a kormányrendelet előtti – 100 lejtől 5 ezer lejig terjedő – szinten. Április 3. óta a legkisebb bírság is elérte a 2000 lejt.

A kormányfő élesen bírálta a (többségében baloldali pártok jelöltjeiből álló) taláros testület döntését: szerinte az alkotmánybíróság „a törvényszegő kisebbséget védi”, a tisztességes embereket bünteti, határozata pedig „valóságos felhívás az anarchiára”.

A stratégiai kommunikációs törzs csütörtökön közzétett je-

lentéséből is az látszik, hogy az előző héthez képest nem esett vissza számottevően a bírságolás: a kijárási korlátozások megszegéséért az utóbbi 24 órában is több mint 3000 emberre szabtak ki átlagosan 1673 lejes büntetést.

Az utóbbi tíz napban 7500 körül maradt a nyilvántartott aktív koronavírus-fertőzöttek száma: az újonnan diagnosztizált fertőzések és a gyógyulások száma is általában meghaladja a 300-at.

A csütörtöki jelentés szerint az elmúlt 24 órában 23-mal nőtt a járvány romániai áldozatainak száma, az utóbbi időben azonban az elhalálozások napi átlaga 25 volt. Romániában eddig 881 nyilvántartásba vett koronavírus-fertőzött vesztette életét, külföldön további 96, Covid-19-cel diagnosztizált román állampolgár.

Az országban eddig 14.499 embernél mutatták ki az új típusú koronavírus, közülük 234-et intenzív osztályon ápolnak. Több mint 35 ezer, fertőzöttel kapcsolatba került ember továbbra is otthoni elkülönítésben vagy hatósági karanténban várja a betegség lappangási időszakának leteltét.

Romániában eddig 6144 koronavírusos fertőzött embert nyilvántartottak gyógyultnak. A gyógyultaknak az azonosított fertőzöttek számához viszonyított aránya a napokban meghaladta a 40 százalékot. (MTI)

Ország – világ

Hatszázhoz közelít a fertőzöttek száma

A megyei közegészségügyi igazgatóság csütörtöki adatai szerint 573 koronavírus-fertőzéses esetet jegyeztek a megyében, miközben a járvány kezdetétől már 246 beteget nyilvántartottak gyógyultnak, és engedtek ki a kórházból. A legutóbbi jelentés szerint 1309 személy tartózkodott hatósági felügyelet alatt otthoni elkülönítésben, és 404 személy volt intézményes karanténban. Csütörtökön 45 személy volt kórházban koronavírus-fertőzés gyanújával, a betegségben eddig 47 személy hunyt el. (közlemény)

SZNT: összegyűlt az egymillió aláírás a nemzeti régiók védelmében

Összegyűlt az egymillió aláírás szerda este negyed tízkor a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) európai nemzeti régiók védelmében indított uniós petíciójának ügyében, de továbbra is várják az aláírásokat – mondta Pesty László, az aláírásgyűjtés kampányfőnöke csütörtökön az M1 aktuális csatornán. Az aláírásgyűjtés tavaly május 7-én indult, és idén május 7-éig egymillió szignó volt szükséges legalább hét tagállamból ahhoz, hogy az Európai Parlament foglalkozzon a kérdéssel. Pesty László kiemelte: bár összegyűlt az egymillió aláírás, csütörtök éjfélig még gyűjteni kell, mert négy ország még nem hozta a részt vevő tagállamoktól jogszabály által elvárt minimális aláírásszámot. Fontos, hogy jóval egymillió felett legyen az aláírások száma, mivel Brüsszel megvizsgálja majd azok hitelességét, és kiderülhet, hogy többen kétszer írtak alá vagy hibásan tették azt – mondta. Az európai polgári kezdeményezés lényege, hogy a gazdasági lemaradás megszüntetését szolgáló EU-s kohéziós források elosztásánál a régiók nemzeti jellegzetességeire is legyenek tekintettel. (MTI)

Rekordmélységű recesszióra várnak a britek

Rekordmélységű idej recessziót valószínűsítene a brit gazdaságban a Bank of England csütörtökön ismertetett friss előrejelzési forgatókönyve az új koronavírus átszűrődő hatásai miatt. Az új negyedéves pénzügypolitikai jelentés szerint – amelyet a brit jegybank a korábbi negyedéves inflációs jelentések új formátumú változatoként honosított meg tavaly – a Bank of England várakozása az, hogy a brit hazai össztermék (GDP) 2020 egészében 14 százalékkal zuhan. A Bank of England hangsúlyozza: ez az illusztratív jellegű, szokatlanul nagy előrejelzési bizonytalanság közepette összeállított forgatókönyv azzal számol, hogy a Covid-19-járvány megfékezését célzó korlátozó intézkedéseket és a gazdaságélenkítő programokat a kormány június elejéig érvényben tartja, majd a harmadik negyedév végéig fokozatosan visszavonja. (MTI)

Álhir francia forrásból

(Folytatás az 1. oldalról)

példálózott, hogy Franciaországban kísérleti jelleggel megnyitottak egy vidéki iskolát, ami bukással végződött. Néhány nap elteltével ugyanis több tíz tanulóknak pozitív lett a koronavírus-tesztje, és jó néhány tanár is az intenzív osztályra került.

Mivel nem hallott ilyen kísérletről, a Libération hírelenőrző szolgálata a francia oktatásügyi miniszterhez fordult, aki határozottan kijelentette, hogy egyetlen iskolát sem nyitottak meg kísérleti jelleggel. Az iskolák bezárása óta a betegeket gondozó és a rendfenntartáshoz nélkülözhetetlen személyek gyermekeit fogadó hely az egyetlen, ami működik.

A lap megkeresésére a romániai elnöki hivatal forrásanyagként egy március 30-a és április 4-e között készült tanulmányt jelölt meg, amelyet a Pasteur Intézet, a Párizsi Egyetem és a francia közegészségügyi hatóság végzett az észak-franciaországi Oise megye egyik iskolájában, ahol sokan fertőződtek meg.

Mint kiderült, a valóságban a Pasteur Intézet, Arnaud Fontanet járványügyi professzorral az élen, valóban végzett egy tanulmányt a Crépy-en-Valois-ban levő Jean Monnet liceumban februárban kitört járvánnyal kapcsolatban. A tanintézményt március kezdetén zárták be, és azóta sem nyitották meg. A március 30. – április 4. között készült tanulmány során a diákoktól, az oktató- és a kisegítő személyzettől februárban vett vérmintákban a fertőzést bizonyító antitestek számát vizsgálták meg, ami kimutatta, hogy az iskola bezárása előtt a diákok, tanárok és a kisegítő személyzet 41 százaléka fertőződött meg, és a későbbiekben a tanulók családtagjainak 11 százaléka kapta el a fertőzést – üzenték a Jacques Perez által írt cikkben az államfői hivatal sajtóosztályának.

Hogy az államfőt tájékoztatták rosszul, vagy ő akarta félreérteni a történetet, nem lehet tudni. A hír azonban jól jött a tényeket elferdítő nagyotmondásban önmagát is túlszárnyaló államfőnek, aki egy olyan népcsoport leszármazottja, amely évszázadokon át élvezte a magyar királyok, fejedelmek részéről a szászoknak biztosított autonómia építő és megtartó erejét Erdélyben.

David Sassoli: Nagyratörő helyreállítási terveket várok az uniós intézményektől

David Sassoli, az Európai Parlament elnöke a következő többéves költségvetéshez (MFF) kapcsolódó helyreállítási tervről az alábbi nyilatkozatot tette.

Mózes Edith

„Az uniós költségvetés által támogatott programok tervezésében eljött a bátorság és a távlatos gondolkodás ideje. A Parlament a többi intézménnyel együtt részese a folyamatnak, és a munka során mindent megtesz, hogy a végén az európai gazdaság és a lakosság szempontjából a lehető legjobb eredmény szülessen. Sürgősen meg kell állapodnunk a helyreállítási programban és a következő többéves költségvetésben.”

Sassoli szerint a válság előtt a képviselők rendkívül nagyratörő célokat fogalmaztak meg. Azonban most nem olyan idők járnak, hogy elfogadhatnánk az ambíciók visszafogását és egy, a jövőbeli kihívásokra válaszolni képtelen költségvetést.

„A helyreállítási csomagnak megfelelő méretűnek kell lennie, értékes hozzájárulást kell jelentenie, és bele kell építeni azt egy szilárd MFF-be. Nem veszíthetjük szem elől a hosszú távú befektetési és stratégiai céljainkat. A válság következtében nő az európai régiók közötti egyenlőtlenség, ezt is a helyreállítási tervnek kellene kezelnie.”

Az időzítés kulcsfontosságú

„A tagállamoknak, a vállalatoknak és az érintett munkavállalóknak most van szükségük a forrásokra. Az időzítés kulcsfontosságú. A Parlamentet mint költségvetési hatóságot be kell vonni a helyreállítási terv tervezésébe. Az újratervezett MFF-javaslatot is meg fogjuk vizsgálni, a vészforgatókönyv iránti kérésünket pedig megismételjük” – jelentette ki az EP elnöke.

Mint mondta, az európaiakat és közös érdekeiket képviselő

parlamentari képviselőknek joguk van részt venni abban a döntésben, amelynek során a pénzek elköltésének módját meghatározzák. „A jogalkotási ciklus kezdete óta már bebizonyítottuk: a Parlamenttel való kommunikáció nem lehet egyirányú.”

Pozitív fejlemény, de állandósítani kellene

David Sassoli a továbbiakban hangsúlyozta: „Az uniós saját forrásainak növeléséről szóló bizottsági bejelentés pozitív fejlemény, de az emelést állandósítani kellene, és új típusú saját forrásokat kellene bevezetni. Az új források bevezetését a Parlament az új MFF-ről szóló megállapodás előfeltételének tekinteti.

A jelenlegi válság Európa egészét érinti. Európai vezetőként képesnek kell lennünk válaszolni a kihívásra. Meg kell védenünk a leginkább rászorulókat. Európának erősnek kell maradnia, és segítenie kell minden európainak, aki tőlünk várja a megoldást a válságra”.

Állásfoglalás a helyreállítási tervről

Jövő heti plenáris ülésén az Európai Parlament állásfoglalást fogad el a helyreállítási tervről.

Az állásfoglalás középpontjában a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (MFF) áll majd. A Parlament ragaszkodik saját szerepe – azaz a demokratikus ellenőrzés, az átláthatóság és az elszámoltathatóság biztosítása – betöltéséhez.

Az ülésen egy vészforgatókönyvre irányuló javaslatról is dönt a Parlament.

A Parlament a bizottsági javaslat benyújtását követően így gyorsan lépni tud majd, és már a júniusi plenáris ülésen meghatározhatja a tárgyalási pozícióját.

(Forrás: az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája)

Az Európa-nap

Május 9. az Európa-nap, amikor az Európai Unió tagállamaiban az EU létrehozásához vezető, történelmi jelentőségű Schuman-nyilatkozat évfordulójáról emlékeznek meg. Megtartásáról 1985-ben döntöttek az Európai Közösségek állam- és kormányfői.

Robert Schuman francia külügyminiszter öt évvel a második világháború európai befejeződése után, 1950. május 9-én vetette fel a mai EU elődjének tekinthető Európai Szén- és Acélközösség, a Montánunió létrehozását. „Ahhoz, hogy a békének meglegyen minden esélye, először egyetlen Európa kell. Immár nem pusztá szavakra van szükség, hanem tette, egy vakmerő és konstruktív akcióra” – jelentette ki, és hozzáfűzte, hogy a kezdeményezésből „születik majd meg Európa, egy szilárdan egybeforrt és erősen összeácsolt Európa”.

Az integráció első lépcsőfokaként 1951. április 18-án írta alá Párizsban Franciaország, Németország, Olaszország, Belgium, Hollandia és Luxemburg a Montánunió-szerződést. Az első európai szintű megállapodást 1957. március 25-én az Európai Gazdasági Közösséget (EGK) és az Európai Atomenergia Közösséget (Euratom) létrehozó Római Szerződés követte. Az EGK-ból, közelebbi nevén a Közös Piacból nőtt ki fokozatosan az Európai Közösségek, majd az Európai Unió.

Fennállásának több mint fél évszázada alatt az EU rendkívüli sikereket ért el: biztosította, hogy tagországi békében éljenek, két nemzedékkel azelőtt még elképzelhetetlen mértékben emelte az életszínvonalat, határok nélküli egységes piacot és közös valutát teremtett, világméretben is jelentős gazdasági hatalommá vált. Az EU-nak az utóbbi években ugyanakkor jelentős pénzügyi, gazdasági és szociális kihívásokkal kell szembenéznie, mint a menekültválság, napjainkban pedig a koronavírus-járvány.

Nő a rászorulóknak száma a községben

(Folytatás az 1. oldalról)

őket. A fertőzöttek állapota jó, annak ellenére, hogy mindenikük társbetegségben is szenved. Egy személy súlyosabb állapotban került kórházba, lélegeztetőgépre szorult, ám javult az állapota, olyanira, hogy ő az egyik, akinek már volt negatív teszteredménye – tudtuk meg Sófalvi Szabolcstól.

Több száz rászoruló próbálnak segíteni

Az otthoni elkülönítésben lévőknél mellett, akiket a járvány kitörése óta készségesen segít élelmiszerrel, gyógyszerrel a marosszentgyörgyi önkormányzat, újabb probléma körvonalazódik, szinte napról napra nő a községben azon családok száma, amelyek anyagi válsághelyzetbe kerültek.

– Sokan éltek napszámosmunkából, de most, a másfél hónapja tartó járvány idején, megszűnt ez a

munkalehetőség, és ha volt is kis tartalékuk, azt felélték, jelenleg a becsléseink szerint a községben mintegy ötszáz személynek nincsen pénze élelemre. A legtöbben mennének dolgozni, a roma nemzetiségűek között sok a jó szakember, de nincs hova. A múlt héten a Caritással és német támogatókkal Csejden segítettünk a rászorulókon, most Marosszentgyörgyön kezdtük el – mutatott rá a polgármester. Mivel kedvezőek a tapasztalatok a helybeliek segítőkészségét illetően, felhívást intéztek a község lakóihoz, hogy aki tud, járuljon hozzá a rászorulóknak támogatásához, lehetőleg ne pénzzel, hanem alapélelmiszerekkel. Az erre a célra létrehozott, könnyen megjegyezhető 0265-998-as telefonszámon fogadják a felajánlásokat, az önkormányzat autót küld a helyszínre, átveszik az adományt, és eljuttatják a rászorulóknak. Sóf-

alvi Szabolcs elismerően szolt a helyiek segítőkészségéről, ugyanis kedden, alig tette közzé a felhívást a közösségi oldalán, pár perc alatt mintegy tíz család jelezte, hogy segítené, és azóta több mint félszázra nőtt az adományozók száma, legtöbben alapélelmiszereket kínáltak fel. Mint mondta, nem cégekről, hanem családokról van szó, akik között akadnak olyanok, amelyeknek a járványhelyzetben csökkent a bevétele, talán megszűnt valamelyik családtagnak a munkahelye, de úgy érzik, hogy segíteniük kell.

A marosszentgyörgyi önkormányzat munkatársai már kedden közel kilencven rászoruló családhoz, mintegy háromszáz személyhez jutottak el élelmiszercsomagokkal, a kezdeményezést folytatni fogják májusban, mindaddig, amíg valamelyest rendeződik a munkalehetőség.

A szerződéskötés folyamatban van

(Folytatás az 1. oldalról)

három és fél éve azt írtuk, hogy biztos és hivatalos: a Strabag osztrák cég megnyerte a 49 millió eurós licitet, kezdődhet a munka. Ám mégsem kezdtek el. Most ugyanazt írjuk: a Strabag a nyertes. Reméljük, most már valóban elkezdnek dolgozni.

A szóban forgó cég a Nyárádtó–Radnót közötti szakaszon egy 10,4 kilométeres részt már megépített. Az átadott szakasz Marosugra–Maroscsapó közötti részét a Geiger építette. Radnóttól Maroskecégig egy 17,9 kilométeres szakaszon az Astaldi-Max Boegel konzorcium épít, míg a Maroskece és Aranyosgyéres közötti részt a Straco kellene elkészítse. Ezen a szakaszon és a maroskecei csomópontnál szinte leálltak a munkával.

Újabb építési engedélyre van szükség

A CNAIR igazgatója szerint a szükségállapotra való tekintettel a Strabag kérte a szerződéskötéshez szükséges dokumentáció benyújtási határidejének meghosszabbítását. Hírforrások szerint a közbeszerzési igazgatóságnál folyamatban van a szerződéskötés, s előreláthatóan júniusban nekiláthatnak az építésnek. A munkálatokat 18 hónap alatt kell

befejezni. Kérdés, hogy a 2021 decemberére megjelölt határidőre befejezik-e ezt a szakaszt, amire nagyon régen várnak már a marosvásárhelyiek és a környékiek.

A Pro Infrastructura Egyesület több alkalommal felhívta a figyelmet, hogy amíg az odaítélési procedura folyik, a 2017. áprilisban kibocsátott és két évre érvényes építkezési engedély a sok huzavona, a bürokratikus eljárás miatt le fog járni. Ez így is történt. A CNAIR igazgatója kijelentette, hogy az újabb építkezési engedélyt mielőbb kibocsátják.

A gyakorlat azt mutatja, hogy az autópálya-építés ügyében szinte semmit sem lehet készpénzre venni, mert a hírek másnapra érvényüket veszítik. Az autópálya építéséről az illetékesek hivatalosan nem közölnek részleteket, így átláthatóságról nem beszélhetünk. Az egymást váltó miniszterek, úthálózatért felelős igazgatók a sajtó érdeklődésére nyilatkoznak, de nem mindig bizonyulnak megbízható forrásnak. A Pro Infrastructura Egyesület oldalán a munkálatok menetéről kaphatunk tájékoztatást, felvételeket és kisfilmeket is közzétesznek. Itt követhető, mi történik vagy mi nem történik az építőtelepeken.

Ha a román igazságszolgáltatásból megint kimarad az i betű Strasbourghoz fordulnak

Szerdai lapszámunkban jelent meg a hír, hogy az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) és a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) a Legfelsőbb Ítélő- és Semmitőszéken jelentette fel Klaus Iohannis államfőt 2020. április 29-i televíziós nyilatkozata miatt.

Mózes Edith

Az EMNT, illetve az SZNT jogi háttérét biztosító Siculitas Egyesület Kincses Előd ügyvédi irodáját kérte fel a feljelentés megfogalmazására.

Kincses Előd ügyvéd a *Népújságnak* nyilatkozva mindenekelőtt tisztázta, hogy egyelőre nincs jogosultságuk egyenesen a Legfelsőbb Ítéltáblához fordulni. A feljelentést a Legfelsőbb Ítéltábla melletti ügyészségre nyújtották be. A rendelkezések szerint nyomozati eljárás lefolytatására csak Iohannis elnöki mandátuma után, mentelmi jogának megszűnésével kerülhet sor. Az ügyészség csak akkor állíthatja ki a volt elnök ellen a vádiratot, amit majd benyújtanak a Legfelsőbb Ítéltáblához.

Akár atrocitások is érhetik a magyarokat a megdondatlan elnöki uszítás miatt

– A feljelentésben kidomborítottuk – mondta Kincses –, hogy mennyire veszélyezteti a társadalmi békét az elnök megdondatlan, hazug nyilatkozata. Mi, akik 30 évvel ezelőtt Marosvásárhelyen megéltük a fekete március, nagyon

Fotó: Nagy Tibor (archív)

jól tudjuk, hogy a magyarellenes kampány Iliescu elnök 1990. január 25-i nyilatkozatával kezdődött, amikor a televízióban fő műsoridőben szeparatizmussal kezdett riogatni, ami a románokban azonnal felébresztette az ősi félelmet attól, hogy a magyarok el akarják ragadni Erdélyt. Iohannis uszító nyilatkozata miatt előfordulhat, hogy atrocitások érik a magyarokat. Az elnök megcsúfolta a feladatkörét: ahelyett, hogy a társadalmi békére törekedne, a PNL-t, a liberálisok szavazóit, az egyszerű románokat a PSD és Magyarország ellen uszítja. A magyar nyelvből

csúfot üzött, azt a látszatot keltette, hogy az a politikai erő, amely egyezséget köt a magyarokkal, hazaáruló, noha az egyezkedés a politika szerves része.

A továbbiakban elmondta: arra is felhívta a figyelmet, hogy az elnöknek bizonyára kurta a memóriája, hiszen 2014-ben a Digi televízióban azt mondta, hogy aki Erdély elszakításával riogat, az kretén. „Ezek után az elnök mostani nyilatkozatára nyugodtan rámondhatom, hogy politikai kreténséget követett el.”

– A '89 óta eltelt harminc év alatt több hasonló jellegű feljelentés is volt, ezeknek a perek-

nek azonban nem igazán volt sikerük, az esetek túlnyomó többségében elvesztettük őket...

– Valóban, a fekete március kapcsán tett feljelentések nem jártak sikerrel, azokat Románia főügyészsége leblokkolta. Ez esetben azonban öt év múlva Iohannis már nem lesz elnök, és kicsi az esélye, hogy a nyomozati eljárás lefolytatása után azt állapítsák meg, hogy az elnök ártatlan, nem követett el bűncselekményt, nyilatkozata nem jelentett olyan társadalmi veszélyt, amit bűncselekménynek kell minősíteni, nem szabálysértésnek, amely kizárólag a Diszkriminációellenes Tanács hatáskörébe tartozik.

Történetesen ha itt, Romániában nem járunk sikerrel, mivel emberi jogi sérelem érte a magyarságot, jögnünk lesz az Európai Emberjogi Bírósághoz fordulni. Hozzá kell tennem, hogy az Európai Emberjogi Bíróság nemrég befogadott egy panaszt a román–magyar viszonyról: azt, hogy a székely és a partiumi zászló levételét elrendelő nagyváradi ítéletek törvénysértők. A válasziratban Románia Strasbourghoz 70 oldalon át bizonygatja, hogy miért nem lehet kitűzni az említett zászlókat, valamint azt, hogy Székelyföld nem is létezik, mivel nem szerepel a román alkotmányban. Én ezt francia nyelven válaszoltam meg, nem mintha olyan jól tudnék franciául, de Veress Annamária, kedvenc tanítványom, aki jelenleg Párizsban ügyvéd, kitűnően lefordította románul megszerkesztett szövegemet.

– *Miről szól a szövege?*

– Kifejtettem, hogy az ominózus zászlók nem reklámzászlók, ősi szimbólumokat tartalmaznak: a Nap és a Hold szerepel Székely

Mózesnek, az egyetlen székely erdélyi fejedelemlnek a címerében és pecsétjében, a román zászlótörvény pedig kizárólag a középületekre történő zászlókitűzést szabályozza. Magánterületre, magánépületre bármilyen zászlót ki lehet tűzni. Természetesen azt is bizonyítottam, hogy a Székelyföld sok évszázados, létező fogalom, az osztrák–magyar kiegyezésig adminisztratív egység volt. Feltettem a kérdést: Moldova, Munténia és Erdély sem létezik, hiszen nem szerepelnek az alkotmányban?

A marosvásárhelyi igazságszolgáltatás a székelyzászló-perekben korrekt ítéleteket hozott, több alkalommal is megállapította, hogy ki szabad tűzni a székely zászlót, és törölte a büntetéseket – tette hozzá. Ezeket a döntéseket mint a javunkra szóló joggyakorlatot csatolta.

– Szeptember 21-én lesz a zászlóper érdemi tárgyalása Strasbourghoz. Egyébként – emiatt sok mérget nyeltem – az a szokás, hogy az ilyen jellegű problémákat román–magyar problémaként kezelik, és megoldását elhárítják. Friss példa: az Európa Tanács közölte, nem foglalkozik Iohannis kijelentéseivel, mert azt román–magyar ügynek tekintik.

– *A mostani közhangulat ad-e esetleg okot reményre, hogy talán másként fogja az igazságszolgáltatás kezelni ezt az ügyet, mint az eddigieket?*

– Öt évre előre nem jósolnék, de, mint mondtam, megvan a lehetőségünk, hogy végső soron Strasbourg döntsön Iohannis ügyében, ha történetesen a román igazságszolgáltatásból megint kimarad az i betű.

Színés Világ

XVI. évf. 15. (710.) szám, 2020. május 8., péntek

2019 végén gyorsan terjedésnek indult a világon az új koronavírus egy tanulmány szerint

Egy genetikai mutációkat vizsgáló, nagy léptékű kutatás szerint 2019 végén gyorsan terjedésnek indult a világon az új koronavírus – közölték a University College London (UCL) tudósai szerdán.

A kutatók az új koronavírus okozta Covid-19-betegséggel diagnosztizáltak több mint 7500 beteg mintáját elemezték genetikai szempontból. Az új koronavírus – SARS-CoV-2 – majdnem kétszáz genetikai mutációját találták meg.

Francois Balloux, a UCL professzora, a kutatás egyik vezetője elmondta, az eredmények alapján a vírus globális genetikai változatainak nagy részét megtalálták a leginkább sújtott országok mindegyikében. Ez arra utal, hogy a vírus már nagymértékben elterjedt a

járvány kezdetén. „Minden vírus természetes módon mutálódik. A mutációk önmagukban nem jelentenek rosszat, és semmi sem utal arra, hogy a SARS-CoV-2 a vártnál gyorsabban vagy lassabban mutálódik. Eddigi tudásunk alapján nem mondhatjuk, hogy halálosabbá és fertőzőbbé vagy ellenkezőleg, enyhébbé vált volna” – magyarázta.

A világon több mint 3,68 millió fertőzöttet azonosítottak, 258 ezren haltak bele a fertőzésbe. Már több mint 210 országból és területről jelentették a vírus megjelenését azóta, hogy Kínában tavaly év végén kimutatták az első eseteket. Az Infection, Genetics and Evolution című tudományos folyóirat legutóbbi számában publikált tanulmány megerősítette, hogy a vírus 2019 végén jelent meg, ezután gyorsan elterjedt az egész Földön. A kutatás

nem tudta megállapítani, hogy pontosan melyik az a helyszín, ahonnan kiindult.

Balloux és kutatócsoportja szerte a világból származó, több mint 7500 fertőzött páciens mintáját elemezte. Eredményeik alátámasztják azt, amit egyre több bizonyíték mutat: a SARS-CoV-2 vírus mutációi egy közös ősrre vezethetők vissza 2019 végéről, ami arra utal, hogy a vírus ekkor terjedt át gazdaállatról az emberre. Eszerint valószínűtlen, hogy a Covid-19-betegséget okozó vírus régóta terjedt volna már az emberek között, azelőtt, hogy az első eseteket azonosították – mondta Balloux.

Francia tudósok a héten megjelent tanulmánya kimutatta, hogy egy francia férfi már december 27-én fertőzött volt, majdnem egy hónappal korábban, mint ahogy Franciaor-

szágban az első igazolt eset megjelent. Az ENSZ Egészségügyi Világszervezete (WHO) szerint a francia eset „nem meglepő”, és arra szólította fel az országokat, hogy nyomozzanak további gyanús esetek után.

Balloux azt mondta, a tanulmányukban azonosított 198 kis genetikai változás vagy mutáció, úgy tűnik, egymástól függetlenül, egynél többször végbement. A mutációk a vírus alkalmazkodásának megértéséhez járulnak hozzá, valamint segítik a gyógyszerek és védőoltások kifejlesztését. „A vírusok legyőzésében az a nagy kihívás, hogy a gyógyszer vagy vakcina elveszítheti a hatékonyságát, ha a vírus mutálódik. Ha a kórokozó olyan részeire összpontosítunk, amelyek kisebb valószínűséggel mutálódnak, az növeli a hosszú távon hatékony szerek kifejlesztésének esélyét” – magyarázta Balloux. (MTI)

IV. Béla, a második honalapító 750 éve halt meg

Hétszázötven éve, 1270. május 3-án halt meg IV. Béla Árpád-házi magyar király, aki a tatárjárás után újjáépítette a csaknem teljesen elpusztított országot. Az MTVA Sajtóadatbankjának anyaga:

II. András legidősebb fia 1206 novemberében született. Mindössze hétéves volt, amikor anyja, Gertrudis királyné merénylet áldozata lett (ezt az eseményt dolgozta fel Katona József Bánk bán című drámája). Nyolcévesen ifjabb királlyá koronázták, s hatalmi játszmák középpontjába került, apja elenségei a gyenge kezű király ellen próbálták felhasználni. Tizennégy évesen kapta meg Szlavónia, majd 1226-tól Erdély kormányzását, az önálló udvartartással rendelkező Béla e területeken királyi hatáskörrel rendelkezett. 1220-ban vette feleségül Laszkarisz Máriát, a nikaiai császár lányát, akivel apja keresztes hadjáratáról hazatérőben jegyezte el, a házasságból tíz gyermek született.

A rendkívül ambiciózus Béla és apja viszonya gyorsan megromlott, a konfliktus András uralkodásának utolsó éveire állandósult. A trónörökös ellenezte a királyi birtokok juttatását, céljának a királyi hatalom és tekintély megerősítését tartotta. Erdélyi uralkodása alatt kezdődött meg a kunok térítése és 1235 őszén ő küldte Julianus barátot Magna Hungaria, a keleten maradt magyarok hazájának felkutatására.

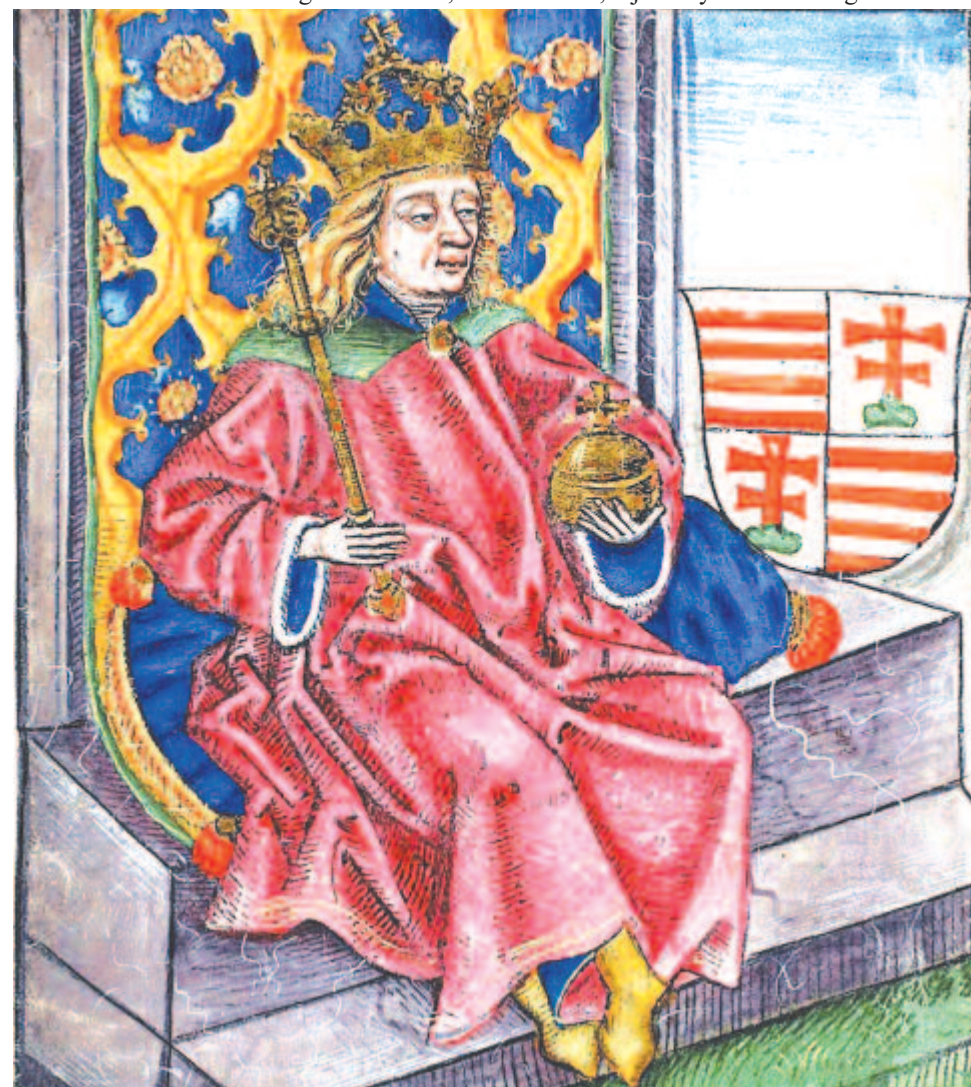
II. András halála után, 1235. október 14-én másodszor is megkoronázták, ezután leszámolt apja bizalmasaival, belefogott az „indokolatlan” adományok visszavételébe, jelképes intézkedésként megtiltotta, hogy a világi előkelőségek a király jelenlétében leüljenek. Ezzel maga ellen fordította a felháborodott főurakat, holott hamarosan a támogatásukra lett volna szüksége.

A keleten maradt magyarokat fellelő Julianus barát 1237-es második útjáról azzal tért haza, hogy Magna Hungariát megsemmisítették a mongolok, és meghozta Batu kán fenyegető levelét is. Béla 1239-ben megengedte, hogy a mongoloktól vereséget szenvedett Kötöny kun fejedelem népével Magyarországra költözzön, abban bízva, hogy a mongol harcmódot ismerő kunok segítségére lehetnek. A kunok megkeresztelkedtek ugyan, de nomád életmódjuk miatt hamar összeütközésbe kerültek a magyarokkal, s Béla még népszerűtlenebb lett.

A mongolok 1240 decemberében elfoglalták Kijevet, majd Magyarország ellen fordultak, a Batu kán vezette főereg 1241. március 12-én játszi könnyedséggel söpörte el a Vereckei-hágót védő Dénes nádor ötezer katonáját. Béla hiába hordoztatta körbe a véres kardot, serege csak lassan gyülekezett Pesten. Mikor az első portyázó mongol csapatok felbukkantak, a közhangulat a szövetségeseiknek gondolt kunok ellen fordult. Kötönyt a pesti nép felkoncolta, mire a kunok útjukban pusztítva dél felé kivonultak. A magára maradt Béla 1241. április 11-én a Sajó menti muhi csatában döntő vereséget szenvedett, de

védelmzői hősiességének köszönhetően életben maradt és Bécsbe menekült, ahol II. Frigyes herceg elfogatta és kifosztotta, végül a dalmáciai Trau (Trogir) várában talált menedéket.

A mongolok feldúlták a védtelenül maradt országot, csak a várak tudtak nekik ellenállni. 1242 tavaszán aztán váratlanul kivonultak, valószínűleg Ögödej nagykan halálának hírére, de vélhetőleg hagyományos taktikájuk miatt is: a végleges hódításra csak egy második hadjárat után kerítették sort. A pusztítás felmérhetetlen volt, a lakosság negyede esett a harcok, a járványok és éhínség áldozatául,

IV. Béla ábrázolása a Thuróczi-krónikában

Forrás: Wikipédia

egy nyugati krónikás azt írta: „Magyarországot, mely háromszázötven éven át fennállott, a tatárok hada elpusztította”.

A hazatérő Béla a romokban heverő ország újjáépítése és a várható újabb mongol támadásra való felkészülés érdekében változtatott politikáján. A főnemesekkel megegyezésre törekedett, birtokokat kezdett adományozni, cserébe a mongoloknak ellenállni képes kővárak építését írta elő (ő maga Buda, felesége Visegrád várát építtette fel). Erősíteni próbálta a korszerűnek számító nehézlovasságot, 1247-ben visszahívta a kunokat, akiket a későbbi Kis- és Nagykunság területén telepített le. A birtokok helyett jövedelmeinek egyre nagyobb részét a regálék (királyi felségjogon szedett jövedelmek) biztosították, stabil pénzrendszert igyekezett teremteni. Támogatta a városok fejlődését, a megtizedelt népesség pótlására külföldi telepeseket hívott be. Az apja által 1222-ben kiadott Aranybullát 1267-ben megújította, kinyilvánítva a királyi szervisek nemesi státuszát, megvetve a nemesi vármegye alapjait. A Domonkos-rend apácai számára a budai Nyulak szigetén (a mai Margitszigeten) kolostort építtetett, itt élt lánya, Szent Margit is.

A néhány év alatt újjáépített, erős ország élén megpróbálta visszaszerezni az osztrák herceg által elfoglalt területeket. Frigyes 1246-ban a Lajta menti csatában győzelmet aratott ugyan, de holtan maradt a csatatéren, ezzel kihalt a Babenberg-dinasztia. Az örökségéért rivalizáló Béla és II. Ottokár cseh király 1254-ben felosztották Frigyes birtokait, Stájerország Béla uralma alá került, aki fiát, Istvánt tette meg kormányzóknak. A stájer rendek 1260-ban fellázdáltak a magyar uralom ellen, és Ottokárnak hódoltak meg, aki legyőzte Béla seregeit.

A Stájerországból kiszorult István 1262-ben fegyverrel indult apja ellen, de Pozsonyban békét kötöttek. Az országot két részre osztották, a keleti részt kapó István hivatalosan is felvette az ifjabb királyi címet. 1264-ben már fegyveres harc is kitört köztük, s Béla az 1265-ös isaszegi csatában vereséget szenvedett. Látszólag most is kibékültek, de viszályuknak csak IV. Béla 1270. május 3-án bekövetkezett halála vetett véget.

A „második államalapító” királyt az esztergomi ferencesek templomában temették el, amelynek a történelem viharai miatt még a helye sem ismert, csak Béla latin nyelvű sírverse maradt fenn.

A természet kalendáriuma (CDIX.)

Kiss Székely Zoltán

A napnyugati égbolton egy hete együtt volt a Hold az Esthajnalcsillaggal, de míg a Vénuszt ma is ott látom napnyugta után az égen, Luna már fél fordulattal odébb van, s ma teleholdként bámul le ránk az ég közepéről. **Tavaszi holdtölte.** Majd évszázada csodálhatta így **Tóth Árpád** égi kísérlőnket.

*Táncolva suhannak a szöke sugárkák,
Hűs hold aranyával előntve a lég,
Ott kinn, valamint csodaszép, színes árkád,
A méla nagy ablakok iv-sora ég.
Vén függönyömön kipirul a virág-dísz,
Rég elfeledett kezek ósdi műve:
Foszló violák, halovány, puha nárcisz,
Mind, mintha virulna, oly édes, üde...*

*(...) Eltűnik előlem a mély, komor udvar
És benne a rótrügyű, bússzavú fák,
Szállok haza, messze, a barna daruval,
(...) Hol hallgat a tölgyes a pusztá ölén,
S hol mély remegésű, nagy ifjú szerelmem,
Mint hársszirom illata, szállt le fölém...*

Már nyílnak a hársak, s néha bús illatuk ablakomig elér. Orgonák virágzanak. Elvirágoznak lassan az idén anélkül, hogy a karantén kiengedett volna közjük.

*Nem nyírt, buja lombú, öreg liget árnyán,
Hol ring ezer ág a sok orgonafán,
Szép, gyermeki álom igézete vár rám,
Mély, tiszta tekintetű, szöke leány (...)*

S megérkeznek az első májusi langyos esők is.

*De ime a holdat a köd beborítja,
S álom zivatar zaja kergeti szét,
Fáradt fejem ablakaimra szorítva
Már érzem a nyirkos üveg hidegét.
S míg éles eső sűrű cseppjei mossák
A fákat, ahol ragyogott a sugár,
Úgy fáj, hogy az illatos, ifjú bohóság
Nem fonja körül szívemet soha már...*

Az öreg eperfa is elszórta apró fűrtvirág-zatterhét, s valahol a maradék gyapjas nyárfák ontják megint szöszszálon vitorlázó apró magjaikat a Poklos-patak fölött.

*Alkonyati homály terjed
A csillagok boltjára,
S pirholagos lánggal gerjed
Az esthajnal sugára.*

*Szűz Cynthia sárkányait
Fényszekéren vezeti (...)*

Lám, a 244 évvel ezelőtt, 1776. május 7-én született **Berzsenyi Dániel** is a tavaszi éj csillagait dicséri Glyceréhez írt soraival. Tele a vers ógörög mitológiai alakokkal. Cynthia Artemis eposzi jelzője volt – a Cynthus hegyén született. Az ógörög holdistennő Selenét néha Cynthiának hívták.

*Öröme int a természet
S éltem tűnő tavasza;
Szerelmemre az enyészet
S Philomele panasza:*

Az ógörög mitológia Philomeléje nyelvét vesztve nem tudta szavakba énekelni sorsát, s mikor üldözőbe vették, az istenek ficsergő – nem éneklő – fecskévé változtatták.

*De én komoly szemem vetek
A hold ezüst képére,
S csak szomorú dalt pengetek
Hesperus intésére.*

Hesperus az Esti csillag a korai ógörög mitológiában, testvére Astraios – más néven Phoszfor –, a Reggeli csillag. Az ókori görögök később elfogadták a babilóniai elméletet, miszerint ezek azonosak. Ő lett ezután Aphrodité, a rómaiak Vénusza. S lett a magyarok Esthajnalcsillaga.

*(...) veled karöltve
Néztem az est csillagát,
S lelkem, örömmel megtöltve,
Itta Hébe poharát.*

„Meggyfa: fehér menyasszony”

Hébe az ifjúság istennője, az ő feladata volt a fiatalságot s örök életet biztosító nektár őrzése s annak felszolgálása az Olümposzon. Ő őrizte az örök fiatalság forrásának titkát s helyét. Gyakran járt az emberek között, s nyilaival elvette az ifjúságot a halandóktól. Hébe nyilai egy idő után mindenkit eltaláltak. Ezek a nyilak ráncokat s néha betegségeket, fájdalmakat hoztak, de bölcsességet s tapasztalatot társítottak amazokhoz.

A Nagyerdőn, a Hideghavas alatt apró tavaszi tócsákká zsugorodott tavacsákban néhány békaporonty tanulja átvészelt az élettérszűkülést, míg néhányuk tüdőre kap. A tócsák szélén itt-ott már elvirágoztak a hagymás fagasírek. Salamonpecsétek nőnek a tisztások, a szellőrózsa virágmezői fölé, és hófehér dalra kelnek a gyöngyvirágok is. Gyöngyvirágot szedtem magam is egykor a Somostetőn, s egy lánynak adtam volna május elején. Ő agárkosbort ígért érte...

*(...) A csodaszép május hóban,
Mikor a zöld erdőn járok,
Szemeiddel hát nem onnan
Integtetek gyöngyvirágok?*

– hívom segítségül a 193 éve, 1827. május 8-án született **Vajda Jánost**. Ő **Bertának** írta volt –

*Csak rád emlékeztem a nap;
És az éjben, a sötétben,
Mikor minden mélyen hallgat (...)*

*Gondolatom hozzád téved,
Almodozva karjaidról,
Melyek szintén oly fehérek (...)*

A nyári színpad alatt az egykori agyagbányák környékén kivadult almafák s birsek, megirigyelve a vén kórtefa virágpompáját, patyolat s haloványrózsaszín dalra fakadnak, ébresztik a lusta vadrózsákat.

*Szedjük életünk virágját,
Most, mikor még illatoznak,
S a tavasz vidám szellői
Lengedezve játszadoznak.*

*Kert az élet: de rózsáit
Óva kell s vigyázva szednünk,
S a tövistől, hogy kezünket
Meg ne szúrja, – őrizkednünk!*

*Szedjük, óva s őrizkedve,
Szedjük hát, míg illatoznak;
Míg a víg tavasz szellői
Fürteinkben játszadoznak!*

A 257 éve, 1763. május 9-én született **Batsányi János Serkentő** énekével biztatlak én is, kedves Olvasóm. Hiszen lélekben lehet – lehet-e? – fiatalnak maradni.

*Így lehet még, szív-epesztő
Bánatinkban csendesednünk,
S balszerencsénk ellenére
Jobb reményre élemednünk.*

*Így lehet, bajunk felejtve,
Még örömben részesednünk,
S kertünk édes illatjától
Néha szinte részegednünk.*

*Szedjük életünk virágját,
Szedjük hát, míg illatoznak;
Míg a víg tavasz szellői
Fürteinkben játszadoznak!*

S ránk köszönt egy több mint évszázados ünnep is május 10-én. 1906 óta rendelet írta elő Magyarországon, hogy az elemi népiskolákban minden év májusában „természetvédő” s „erkölcsnemesítő” szándékkal kell megtartani a **madarak és fák napját**. A kezdeti cél? Minden gyermek ültessen egy fát, mely fa „azután magával a gyermekkel növekszik, és így a gyermek lényéhez fűződik”. A második világháború s az államszocializmus évei alatt ha feledésbe nem is merült, de kisebb jelentőséggel bírt ez a jeles nap. Ma újra éledezik.

Eredeti célján túl félszázadnyi időn át itt a Kárpát-medencében más színe is lett ennek az ünnepnek: az együvé tartozásé. Ezzé érlelték azok a falusi kántortanítók 1920 után, akik Erdélyben, a Felvidéken vagy éppen Délvidéken megtartották továbbra is ezt a napot. A négy év alatt újra szabadon meg lehetett ünnepelni ezt a napot is. Az '50-es években az egykori Református Kollégiumban **id. Kiss Zoltán** biológiatanár, refis vendiák vezetésével a somostetői napos kirándulásokkal emlékeztek erre a napra. Mi, az idén ötven éve érettségizettek egy csoportja, a '60-as évek végén élesztgettük ezt az eszményt a gombász **Málnássy László** és az internátus legendás nevelőtanára, **dr. Kiss Géza** óvo tekintetének büvkörében.

Május első dekádja. Az iskolapálya Ebhát felőli kiskertjében ellibentik hófehér ruhákat a vén meggyfák.

*(...) Meggyfa: fehér menyasszony,
kivirul minden tavaszon,
nem tudja, miért fakasszon*

*öntestéből virágokat,
semmiből, magból világokat
s ősszel veszítsen lombokat,*

*csak növeszti méhnek, égnek,
zümmögve nyarat ígérnek –
súlyos mámornak, holdtöltének;*

*s még jönnek a fagyoszentek,
fagyot hoznak, rendet tesznek,
fagyos ujjal ölelgetnek.*

Csukás István Harangvirág, meggyfa versével érkezünk mai sétánk végállomására: május 12-15. Pongrác, Szervác s Bonifác – a fagyoszentek ideje.

Annak reményével, hogy minket nem fagyos ujjal ölelget majd május 7. után az idő – összegyűlt ama egymillió aláírás –, maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2020-ban, az autonómia-aláírásgyűjtés utolsó napján

„Szedjük életünk virágját./ Most, mikor még illatoznak”

Két hét Délkelet-Ázsiában

Fodor Lajos

(Folytatás április 24-i lapszámunkból)

Nha Trang (Vietnám)

Nemhiába haladtunk észak felé, itt ismét hűvösebb volt. Az ég is felhős, csak valahogy ne esne, gondoltuk. A víz ismét türkizkék, s a természet sem mérte szűken, amikor a várost alkotta. Dombok veszik körül, s egyik oldalon öböl, világos homokszáv, egy-egy fürdőző, míg a másik oldalon szállodák, üzletek sora. A növényzet buja, trópusi, s az orosz, illetve kínai feliratok arra engednek

meretlen fák után ott a finom homok. Néhány „tovaris” napozik is, habár nem süt a nap. Feltétlenül mutatós, szép hely, és nyugati szemmel olcsó is.

Utolsó állomásunk a Cho Dam helyi piac. Mint várható, mindent lehet kapni, s idegenvezetőnk szerint akár 20%-ot is lehet alkudni az eredeti árból. Nekem 40%-ot sikerült, igaz, csak valami apróságot vettem az unokáknak. A sör, amit a hajónkon 5 USD-ért árultak, itt 1 dollár. És legalább olyan jó. Ki-próbáltuk a helyi kávé, ami különlegességnek számít. Alul egy üvegpohárban egyujjnyi tej, fölötté egy alumíniumpohár, amiből las-

A kikötő

következtetni, hogy elég sok a látogató ezekből az országokból. Valóban, mind az utcán, mind a tengerparton hallottam orosz szót. A várost egy kis jóakarattal tisztának lehet nevezni, a forgalom nagy, mindenki igyekszik valahova.

Első utunk a 781 körül épült Bo Nagat vagy Thap Ba, Cham civilizáció romjaihoz vezetett, a tornyok, épületek meglepően jó állapotban vannak. Felmentünk vagy 70 lépcsőfokon a maradványokhoz, onnan szép volt a kilátás a városra meg a Cai folyóra.

Innen a Long Son pagodába vezetett az utunk, ide 152 lépcsőfokot kell megmászni, de lentről is jól látszik a fehér Gautama Buddha-szobor. Megittunk egy kókuszdiólevet eredeti csomagolásban: kellemesen édeskés ízű üdítő, és helyi banánt ettünk hozzá. Potom áron kínálják. Mellettünk egy iskola, az iskolások egyenruhában vannak, és úgy néz ki, itt még nagyon divatos a pionírnyakendő.

A következő utunk egy helyi selyemhímző műhely. Szinte hihetetlen, hogy mire képes a keleti kitarás és hozzáértés, a hímzett tárgyak színhúsége vetekszik egy-egy fényképével. A folyamatot elejétől (a selyemhernyótól) a végéig meg lehet nézni, és bemutatják, hogyan kell a selymet letekerni, megszőni. Virág, tájkép, illetve hírességek képmása is selyemre van hímezve. Jó szemet, türelmet és tehetséget igénylő babramunka, persze meg is kéri az árát. Egy-egy mutatósabb példány ára legalább négyszázezer, persze dollárban. S ha nem váltottunk volna pénzt, az sem probléma, dollárt is elfogadnak egész Vietnámban, legalábbis ott, ahol megfordultunk.

Átellenben a tengerpart, pálma- és más is-

san csepeg ki a kávé a tejre. Persze, tudni kell, ez hogyan működik, mert ha nem, úgy járunk, mint én. Túl hamar levettem a tetejét, és a finom kávé az asztalra folyt.

A vietnámiak latin ábécét használnak, de a szavak összetétele olyan, hogy azt megjegyezni nem lehet, ha az ember nem itt született. Ráadásul a szavak elég furcsán is vannak hangsúlyozva, úgyhogy a nyelvet megtanulni nem olyan egyszerű. Csak egypár szót szerettem volna megtanulni, de az sem ment.

Da Nang (Hue, Vietnám)

Egymillió lakosú város Vietnám közepén, s állítólag a legbékésebb hely Vietnámban, nincsenek bűncselekmények. Ahogy megyünk Hoi An felé, baloldalt a tenger, a China Beach, ahol egykoron az amerikai katonák sütkéreztek, amikor éppen nem háborúztak, jobboldalt pedig az egykori amerikai bunkerek maradványai. A helyieknek manapság azonban nem China Beach, hanem Marble Beach, mint ahogy a Kínai-tenger sem China See, hanem Keleti- (East) See. Állítólag a „nagy testvérek” (a kínaiak) nem szeretik, ha emlegetik a nevüket. Jobb oldalon a Marble-hegy, és kőfaragó műhelyek sokasága, gyönyörű szobrokkal. Van itt Buddhától kezdve oroszlanig minden, és el is küldik a világon bárhova. Így is nehezen képzelhető el, mikor fognak ennyi szobrot eladni.

Rizsföldek mellett haladtunk el, éppen dolgoztak rajtuk. A rizs mellett a tengeri herkenyűk képviselik a legfontosabb táplálékot, hiszen az ország hosszú tengerparttal rendelkezik, halászhajó, csónak minden faluban, városban van.

(Folytatjuk)

Utcarészlet

Fűszerek

Selyemkép

A Bo Nagat romjai

Pionírok

Gyümölcsárus

Mentsük meg a hétpettyes katicabogarat!

A mindannyiunk által már gyerekkorunk meséskönyveiből is ismert, kedvelt és hasznos bogarunkat, mely a kertész egyik legjobb barátja, a kihalás veszélye fenyegeti, akárcsak egy másik kedvelt és nagyon hasznos rovarunkat, a méhet.

Jáni Rozália kertészmérnök

A hétpettyes katicabogár, hivatalos nevén *Coccinella septempunctata* egész Európában elterjedt. Észak-Amerikába pedig betelepítették. Külsője vonzó, esztétikus, de legfontosabb tulajdonsága rendkívüli hasznossága. Nevét a piros szárnyfedőkön ékeskedő fekete pöttyök száma után kapta. A hétpettyes katicabogár mindenhol előfordul, ahol növények és rajtuk élősködő tetvek találhatóak. Az áttelelt, kifejlett példányok tavasszal rakják le petéiket, levélfonákra, minekutána elpusztulnak. A lárvák igen mozgékonyak, és máris ragadozók, ez az életszakasz 10-30 napig tart, a táplálékinálat és hőmérséklet függvényében. Négy vedlést követően bebábozódnak 3–17 napra. A hétpettyes katicabogár igen hasznos a mezőgazdaság számára, mivel mind lárvaként, mind kifejlett állapotban levél- és pajzstetvekkel táplálkozik. Egy

Az év első katicabogara a kaukázusi ikravirágon

hazánkba is. Falánksága, nagyobb szaporodó- és ellenállóképessége miatt hamar komoly vetélytársa lett a hétpettyes katicabogárnak, melynek életerét leszűkítette, és ha nem talál elegendő táplálékot, akkor a hétpettyes katica tojásait és lárváit is felfalja.

A hétpettyes katicabogár számának csökkenését nagyban befolyásolta a vegyszerek túlzott használata, főként az egyes rovarokra igen káros hatással bíró vegyszereké.

Mivel a katicabogár a kertész egyik legjobb barátja, kiváló ötlet a kertünkbe való csalogatásuk, óvni és védeni kellene őket. A természet a kártevők elleni védekezésre alkotta meg őket: nagyokat lakmároznak a levéltetvekből és más rovarokból, amelyek szívesen falnak fel féltve gondozott kerti növényeinket.

A katicabogarak kertünkbe csalogatása érdekében olyan növényeket kellene telepíteni, melyeket kedvelnek. Ilyenek az ernyősvirágú fűszernövények, mint a kapor, édeskömény, koriander. Én magam az ugyancsak ernyősvirágú vadmurkon láttam a természetben katicabogarakat. Ilyen megfontolásból, ha nem is a maghozam érdekében, hanem a katicabogarak kedvéért, tehetnénk murkot és petrezselymet magképzésre. Ebben az évben az

lárva fejlődése során 1000 tetvet is elfogyaszthat. Ezért, ezen hasznos tulajdonsága okán, biológiai védelmet nyújt a növényeknek.

A hétpettyes katica veszélyeztetettségét fokozza a nemrég megjelent harlekinkatica (*Harmonia axyridis*), amely ugyancsak a katicabogarak családjába tartozó ragadozó bogár. Többnyire narancssárga szárnyfedőjén 15-21 fekete pont van. Kelet-Ázsiában őshonos. Az 1980-as években telepítették Nyugat-Európa egyes országaiba, mint Franciaország, Hollandia, Belgium, kísérleti jelleggel, a környezetkímélő technológiájú biológiai növényvédelem érdekében, mert nagyon hatékonyan pusztítja a levéltetveket. Onnan áterjedt Európa többi országába, így

Katicalárva és a bábja

első katicabogarat kaukázusi ikravirágon láttam. Talajtakaró tulajdonsága miatt jó rejtékhelynek bizonyul, és korai, illatos virágai is vonzóak lehetnek a katicák számára. Talajtakaró növények alkalmazásával is segíthetjük életerüket, ahol jól elrejtőzhetnek.

A kert öntözése, a nedvesség optimális megőrzése kedvez a katicabogaraknak, melyek kedvelik a nyirkosságot, szeretnek hidratáltak és frissek lenni. Az alacsony edényben tárolt víz vonzó a számura, érdemes az ágyások közé egy-egy kis, vízzel telt edényt elhelyezni, így szomjukat olthatják.

Kerüljük a vegyszeres kártevőirtást, a műtrágya használatát, mert ezek elpusztíthatják vagy legalábbis elűzhetik, távol tarthatják kertünkötől a katicákat. Alkalmazzunk biomód-szereket, melyek mind a katicáknak, mind általánosan a kert élővilágának és nem utolsósorban ránk is jó hatással vannak.

Hogyha netalán mégis rovarirtást kell végezni, ne siessünk vele, adjunk időt a katicabogaraknak, hogy találjanak rá a levéltetvekre, a kártevőkre. Meglehet, a katicák még csak lárva állapotban vannak, és egy esetleges rovarirtás teljes kialakulásuk előtt

elpusztítaná őket. Hogyha kedvező körülményeket találunk kertünkben, biztos letelepednek, és szaporodnak. Ezt a folyamatot lehet gyorsítani, ha a természetben találunk katicabogarakat, és hazavisszük őket.

Ha megteremtjük a számukra kedvező feltételeket, biztosak lehetünk benne, hogy az eredmény nem marad el, amely nemcsak kertünk javát szolgálja, hanem hozzájárul a katicabogarak megmentéséhez.

Népszerűségüknek köszönhetően mondák, dalok, versek, mesék születtek róluk, mesefilmek szereplőivé váltak. Anyanyelvünk gazdagsága a katicát becéző nevekben is

Harlekinkatica, más néven rémkatica

megnyilvánul: kata, katica, katóka, bödebogár, tehénke, bumbubácsi.

A hétpettyes katicabogarak iránti szeretet egyik nagyon szép kifejezője *Gryllus Vilmos Katica-dala*.

*Domború hátam,
Pöttyös a szárnyam.
Baktat a fűben
Hat picit lábam.
Mászom a dombra
Szárnyamat bontva.
Ringat a szellő,
Ez csak a dolga.*

*Szállok az égen,
Nap süt a réten.
Hét kicsi pöttyöm
Csillan a fenyben.
Ámde megállok,
Rád ha találok.
Nyújtsd fel az ujjad,
Arra leszállok.*

Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesülete Pályázat

A Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesülete (SZMÚE) a 2018-ban kiírt *Magyarok a román nemzetállamban* című sikeres riportpályázata és a 2019-ben meghirdetett *Voltunk, vagyunk, leszünk* című filmpályázata után idén ismét pályázatot hirdet. A témakör ugyanaz, és amint a pályázat címe – **Nyakig a Dembovicben** – is jelzi, ironikusan összegző véleménycikkeket várunk az utóbbi száz év nemzetpolitikájának témakörében.

Bárki pályázhat, életkortól, lakhelytől és állampolgárságtól függetlenül.

A beküldött munkák terjedelme nem haladhatja meg a 6000 leütést (szóközökkel együtt).

Pályázni kizárólag magyar nyelvű, a benevezésig közzé nem tett írással lehet.

A nevezés ingyenes, az űrlap kitöltése, csatolása kötelező.

A pályázati anyag benyújtója a díjátadásig lemond a közlés jogáról, és hozzájárul, hogy azt a kiíró nyilvánosan felhasználja.

A pályaműveket erdélyi idő szerint 2020. december 22-én 24 óráig fogadjuk el PDF formátumban, egy szintén PDF formátumban csatolt levél kíséretében, a lebonyolításért felelős Bedő Zoltán SZMÚE-elnök címére: bedozoltan59@gmail.com.

A levélnek a következő adatokat kell tartalmaznia: család- és keresztnév, születési év, lakhely, e-mail-cím, telefonszám, dátum, aláírás. Az adatokat bizalmasan kezeljük, harmadik félnek nem adjuk át.

Az aláíratlan pályamunka, illetve a levél, a kért adatok hiánya, a beküldési határidő és a terjedelem túllépése, valamint a megadottól eltérő téma esetén a nevezést nem vesszük figyelembe.

A beérkezett pályaműveket az alábbi szakmai testület bírálja el:

Ambrus Attila (Brassó)

Bakk Miklós (Kolozsvár)

Dénes László (Nagyvárad)

Galbács Pál (Illyefalva) – elnök

Kuti János (Sepsiszentgyörgy)

A pályázat eredményét a magyar kultúra napján, 2021. január 22-én tesszük közzé.

Az első díj 500 (ötszáz), a második díj 300 (háromszáz), a harmadik díj 200 (kétszáz) euró.

Üzleti sikereinek titka:
a jó REKLÁM!
Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírokkal segít Önnek. Feloldja a kötések és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz és nyereséggé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá fordulóknak problémáját.

Köszönetnyilvánítások: Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött; János Dicsőből köszöni, hogy kigyógyult az alkoholizmusból; Margitnak Gyergyóban sikeres lett a vállalkozása; Mariana és András hálásak, mert gyermekük született; Márton Ákosfalváról az alkoholizmusból és az impotenciából gyógyult ki a segítségével; Erzsébet hálás, mert újra együtt van kedvesével; Mihály Koronkában kigyógyult az epilepsiából és az étvágytalanságból.

Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

Közlemény

Szászrégen támogatást nyert az Európai Bizottságtól a ROMACT-program megvalósítására

Szászrégen anyagi támogatást nyert az Európai Bizottságtól a ROMACT-program kivitelezéséhez, aminek köszönhetően 500, egészségvédelmi és tisztálkodószereket tartalmazó csomagot állítanak össze és osztanak ki veszélyeztetett helyzetben levő roma közösségeknek. Tekintettel arra, hogy az érintettek hiányos egészségügyi feltételek között, zsúfolt lakhatási körülmények között élnek, és ez a járványhelyzetben növelheti a vírusfertőzés veszélyét, a maguk és a város összes lakosának védelmében szükségessé vált a rizikóhelyzetben levő családoknak szánt program.

A Szászrégeni Polgármesteri Hivatal sajtóirodája

ROMACT

Sajtóközlemény

A ROMACT-tal partnerkapcsolatban levő helységek lépései a COVID-19-vírusfertőzés okozta krízis megoldására a roma közösségekben

A helyhatóságok képviselői a frontvonalon harcolnak a COVID-19-vírusfertőzés elterjedésének megakadályozásért, a legtöbb ember megérti, hogy ez a helyzet jelentősen megváltoztatja az életmódjukat. A ROMACT-tal partnerkapcsolatban levő helységek megtették azokat a lépéseket, amelyek szükségesek a járvány megfékezéséhez. A ROMACT-program támogatja a helyhatóságokat, a közösségi akciócsoportokat, hogy megoldásokat találjanak a sebezhetőbb közösségek körében is.

Jó helyi gyakorlatok

Bulgáriában és Romániában azokban a helységekben, amelyek partnerkapcsolatban állnak a ROMACT-tal, az országos, regionális és helyi közszereplőkkel együttműködve azonnal tájékoztatták a lakosokat – a roma közösségeket is – az óvintézkedésekről és a kijárási tilalomról. Több helységben a ROMACT közvetítői, munkatársai a helyi akciócsoportokkal és a roma közösségek integrációs munkacsoportjaival felmérték a helyzetet a roma közösségekben, és ennek megfelelően dolgoztak ki akcióterveket. Ahol szükséges volt, egészségvédelmi, valamint az intézményes és az otthoni karanténra vonatkozó tájékoztató kampányokat kezdeményeztek. Ugyanakkor segítenek azokon, akik otthon kell maradjanak, és a legalapvetőbb szükségleti cikkekkkel sem tudják ellátni magukat.

Resicán a szociális igazgatóság a vészhelyzeti szolgálat önkénteseivel három romák által lakott lakónegyedben tartott járvány megelőző kampányt. Plakátokkal és szórólapokkal tájékoztatták az érintetteket az óvintézkedésekről. A helyi közösség vezetőivel együtt felkeresték a legszegényebb családokat, a közösségi akciócsoport tagjai a helyhatóságok képviselőivel alapélelmiszereket és tisztálkodási szereket juttattak el hozzájuk.

A bulgáriai Slivenben a helyi közösségi akciócsoport feltérképezte a helyzetet a Nadezhda (Remény) lakónegyedben, és ennek alapján átirattal fordultak a városvezetéshez, aminek köszönhetően 200 személy étkeztetését oldották meg a városi kintinban.

Nagykárolyban a megyei közegészségügyi igazgatóság által felajánlott egészségügyi, tisztálkodási szereket osztottak szét a hátrányos helyzetű roma közösségekben.

Jó példával szolgál Beszerce is, ahol a rászorulóknak 24 órás segély-telefonvonalat működtetnek.

A ROMACT támogatja a COVID-19-vírusjárvány megfékezését célzó intézkedéseket a roma közösségekben

Mindamell, hogy a vírusjárvány okozta válsághelyzetben a ROMACT-program lehetőséget teremt az együttműködésre a helyhatóságok és a roma közösségek között, támogatja a polgármesteri hivatalokat és a helyi akciócsoportokat abban, hogy partnerkapcsolat keretében megoldásokat keressenek a legsebezhetőbb közösségeket érintő gondok megoldására.

Tizenöt romániai ROMACT-települést (Babadag, Boldești-Scăeni, Bujoreni, Isaccea, Mizil, Buhuși, Dolhasca, Madéfalva, Maroshévíz, Szászrégen, Dormánfalva, Nagysármás, Hârșova és Radnót) és 17 bulgáriait anyagilag is támogatunk (az összegeket a helyhatóságok társfinanszírozókként vagy természetbeni hozzájárulással – mint a negyedek fertőtlenítésére járművek felajánlása, ivóvízszállítás, javak bevásárlása és szállítása – egészíthetik ki), hogy:

- egészségvédelmi tájékoztató kampányokat szervezzenek (a COVID-19-vírusjárvány megelőzésére, terjedésének megfékezésére szánt óvintézkedésekről, az egészségügyi szabályokról, a karanténra, a távolságtartásra vonatkozó szabályok ismertetésére (plakátok, szórólapok, saját felelősségű típusnyilatkozat kinyomtatására stb.);

- sürgősségi közönségtájékoztató telefonvonalakat működtessenek;
- a szociális munkásoknak, közvetítőknak védőmaszkot, kesztyűt vásároljanak;
- egészségvédelmi és tisztálkodószereket (szappant, tisztító-, fertőtlenítőszeret stb.) és élelmiszert vásároljanak a rászorulóknak.

Feltételezzük, hogy mintegy 15.000 személy kap különböző termékeket és 30.000-hez jut el a járványról, az eddig nem tapasztalt krízishelyzetben a biztonságuk érdekében hozott intézkedésekről konkrét információ.

Ezek a kis közös kezdeményezések igazolják, hogy az állampolgárok aktív bevonásával együttműködhetnek a helyhatóságok a helyi közösségek képviselőivel.

Túl a konkrét akciókon, ezek azt hangsúlyozzák, hogy szolidaritással, helyi szintű kapcsolatépítéssel biztosíthatók az alapvető emberi jogok, ami segít a roma közösségek integrációjában.

Kapcsolattartó:

Dora Margarit (dora.margarit@romact.org)

Robert Matei (robert.matei@romacenter.ro)

Facebook: @ROMACTROMANIA

Twitter: @ROMACT_EC_CoE

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (20875-I)

HENI MED CENTER – INGYENES ORVOSI KIVIZSGÁLÁS KÜLDŐPAPÍRRAL: reumatológia (gerincfájás, térd-, váll- és csípőpanaszok); belgyógyászat. **KEDVEZMÉNYES ÁRAK:** bőrgyógyászat; neurológia; ultrahangos kivizsgálás; allergológia; immunológia; doppleres ultrahangvizsgálat. Tel.: 0770-310-944. Cím: Pr. Dr. Ghe. Marinescu u. 47/3. szám (November 7.). (64733-I)

A TIMKO PÉKSÉG alkalmaz **FÉRFI MUNKATÁRSAT** a pékségbe. Tel. 0756-128-310, 0756-128-313. (64745-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ELADÓ betonlapra épített, masszív, fából készült VIKENDHÁZ területtel a Posada utcában, tágas pincével, közművekhez csatlakoztatva. Aszfaltzott út, parkoló a kapu előtt. Ár: 26.000 euró. Érdeklődni a 0751-268-524-es telefonszámon. (sz.-I)

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás pincével és garázzsal. Érdeklődni a 0754-323-475-ös telefonszámon 10-20 óra között. (7388-I)

ELADÓ 2 szobás, III. emeleti tömbházlakás a Cornisa negyedben, az egyetemista-bentlakásokkal szemben. Tel. 0740-337-750. (p-I)

MINDENFÉLE

ÁGYHOZ KÖTÖTT BETEG mellé keresünk betegápolót váltásba. Tel. 0745-368-122. (sz.-I)

FUVART, bútorthordást vállalunk személynél, külföldre is, valamint törmelékiszállítás. Tel. 0749-543-104. (6059-I)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (21894-I)

TETŐSZIGETELÉS részletre, garanciával. Tel. 0740-680-648, 0722-693-866. (22038)

VÁLLALUNK tetőfedést, cserépforgatást, bármilyen kisebb javítást, festést, vakolást, szigetelést, ácsmunkát. Saját anyagunkkal dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0756-485-242, 0790-360-626. (7312)

ÉPÍTÜNK, festünk, szigetelünk, csempét, parkettet rakunk, gipszkartont szerelünk. Tel. 0758-954-729. (7402)

SÍRKERETEK készítése gránitból, előnyös áron. Megtekinthető Sáromberkén, a Fő út 340. sz. alatt. Tel. 0753-924-431. (7392)

JÓSOLOK kártyából és kávéból. Tel. 0742-614-602. (6607)

AUTOMATA mosógépeket és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (7419-I)

VÁLLALUNK tető-, csatorna-, terasz-készítést, csatornájavítást, szigetelést, festést. Tel. 0759-467-356. (7421)

MEGEMLEKÉZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk május 9-én a szeretett férjre, édesapára, nagytatára, a szabédi születésű **HORVÁTH ISTVÁNRA** halálának 20. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi felesége, lánya, unokája és veje. (p-I)

MISSISSIPPI SZŐNYEGMOSÓ

Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülógarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-I)

Életem legszomorúbb napjára emlékezem, május 11-ére, fiam, **BIRÓ LÁSZLÓ** elhunytá alkalmából. Már két éve búcsú nélkül itt hagyott. Szívemben örökké élni fog. Bánatos édesanyja, két lánya, **Kata, Blanka** és 2 éves pici unokája, **Zoe**. (7408)

Szomorú szívvel és soha el nem múló fájdalommal emlékezünk május 8-án a dicsőszenntmártoni **KARÁCSONYI CSABÁRA** halálának 21. évfordulóján. Szívünkben mindig ott élsz, és lelkünknek mindig része vagy. Emléked őrzi szeretted. (p-I)

Mély fájdalommal és szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk és nagymamánk, **LŐRINCZI KATALIN** (szül. Végh) szíve 2020. május 4-én 86. életévében megszűnt dobogni. Emléke örökké élni fog gyászoló családjában körében. Temetése a körülmények végett gyorsított eljárással Szőkefalván volt. (-I)

Köszönjük, hogy éltél, és minket szerettél. Nem haltál meg, csak álmodni mentél. Szívünkben itt él emléked örökre. Ha látni akarunk, felnézünk az égre. Fájó szívvel emlékeztünk május 7-én **BERECKI JULIÁNNÁRA**, a drága édesanyára, nagymamára és dédújára, aki egy éve hagyta itt szeretteit. Leánya, Irén, unokája, Judit, dédunokái: **Móni és Szabi**. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (-I)

Mély fájdalommal, de Isten akaratának engedelmeskedve tudatjuk, hogy a szeretett édesanyja, feleség, nagymama, anyós, anyatárs, rokon,

KISS KATALIN
szül. Kutasi Katalin
(Katyus)

székelykálai lakos, életének 67. évében, hosszas, de türelemmel viselt betegség után május 6-án megpihent.

A mennyországban minden angyal arra kérek, a már ott lakó édesanyánkat nagyon-nagyon szeressétek. Nyugodj békében, drága édesanyánk, szívünk, lelkünk drága kincse!
Temetése május 8-án 14 órakor lesz a székelykálai temetőben, a kényesítő körülmények miatt szűk családi körben.
A gyászoló család. (7429-I)

Fájó szívvel emlékezünk május 9-én **ADORJÁNI KÁROLY** szül. Richter Rudolf dicsőszenntmártoni nyugalmazott unitárius lelkészre halálának negyedik évfordulóján. Élete és hivatása áldott volt. Emlékét szívünkben őrzi szerettei. (7426-I)

ELHALÁLOZÁS

„A könnycsepp nem az,
Ami a szemünkből hullik,
És végigcsorog az arcunkon,
Hanem az, ami a szívünkből hullik,
És végigcsorog a lelkünkön.”

Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a marosugrai születésű **SAKÁCS ANNA** szül. Molnár április 30-án, életének 71. évében csendesen megpihent. Temetése május 9-én, szombaton 10 órakor lesz a várpalotai alsóvárosi köztemetőben, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Bánatos szívvel búcsúzik tőle sógornője, Margit, keresztlányja, Évike és családja. (7418-I)

Valahol a felhők fölött van egy másik világ, ahol minden szép, és nem szenved senki már.

Fájó szívvel tudatom, hogy szeretett, drága húgom,
KISS KATALIN
szül. Kutasi Katalin
(Katyus)
életének 67. évében itt hagyott. Emléke legyen áldott!
Jancsi és családja. (7428-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapja, nagyapja, após, rokon és szomszéd,
JÁNOSI ALBERT
életének 76. évében, türelemmel viselt betegség után, 2020. május 6-án visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése május 8-án, pénteken 15 órakor lesz a maroszentgyörgyi temetőben, református szertartás szerint. Pihenése legyen csendes, emléke áldott!
A gyászoló család. (-I)

FILTER

PÉNTEK 20⁰⁰
MAGYARI IZABELLÁVAL

ÉTV LEGYŐZŐ TELEVÍZIÓ

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

A Mureș Insolvency SPRL (Marosvásárhely, Ghe. Avramescu u. 4. szám), az újraszerveződés alatt álló **Foraj Sonde Rt.** csődbiztos, nyilvános árverést szervez az adós cég tulajdonában levő alábbi javak értékesítésére: – 85 szállítóeszköz. Kikiáltási ár 2.921.712,25 lej + hía.
A javak részletes ismertetése a <https://www.licitatii-insolventa.ro>, a www.smdamures.ro, a www.olx.ro weboldalon vagy a csődbiztos székhelyén;
– egy légkondicionálóval ellátott konténer – kikiáltási ár 8.207 lej + hía, másik két konténer – kikiáltási ár 3.667 lej + hía/db.
A nyilvános árverésre május 15-én 13 órától kerül sor a csődbiztos székházában, és hetente péntekenként megismétlik ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen azok a magán- és jogi személyek vehetnek részt, akik/amelyek megvásárolják a feladatfüzetet, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat 24 órával az árverés kezdete előtt.
Bővebb felvilágosítás a csődbiztos 0265-269-700, 0745-146-096 vagy az adós cég 0736-444-657-es telefonszámán.

radio.kptv.ro

KPTV

THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

Májusi AJÁNLATUNK

DORAOPTICS.RO

Kedves pácienseink!
Optikáink nyitva vannak
és várjuk Önöket 15%
kedvezményel a lencsére.
**részletek az optikákban*

- **MAROSVÁSÁRHELY** • Mărășești tér, 21 szám, Tel.: 0733-553.976
 • 1918 Dec.1 sugárút, 126 szám, Tel: 0265 250 475, 0755 088 379
- **SZÁSZRÉGEN** • Szabadság sugárút 12/2 szám, Tel: 0265-512.095, 0733-553.971
 • Cardinal Al. Todea utca 25/A szám, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA** • Tűzoltó utca, 1 szám, Tel: 0265-576 514, 0733-553.973
- **MAROSLUDAS** • 1918. December 1 sugárút, 7 szám, Tel: 0735-786.853
- **DICSŐSZENTMÁRTON** • Győzelem utca 21 szám, Tel: 0736-386.353

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
 Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7-11 óra között várjuk önöket.

LAM, hiteles megoldások!

LAM
 MICROREDIT • MIKROHITEL

tel.: 0265-220-099
 www.lammikrohitel.ro

atlasfm
106.4 FM
 TG. MUREȘ

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

AtlasFmMures • atlasfm@kptv.ro

GYNIA
 SPITAL DE OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE

Babát vársz?

Mivel a szülés a nők életének egyik legszebb pillanata, fontos, hogy kellemes és biztonságos körülmények között történjen.

A GYNIA-nál az ismert szakmai hozzáállás mellett nagy hangsúlyt fektetünk az aktuális járvány idején a fertőzés megelőzésére:

– a teljes személyzetünk ellenőrizve volt, és megelőzés céljából szisztematikus teszteléseken esik át;

– terheseink szülőszobai felvétele csak előzetes Covid-19-es szűrés után történik;

– a terhesgondozást szigorú járványügyi szabályok betartásával végezzük;

– kórházunk egész épületében a tisztítási és fertőtlenítési munkálatokat a jelenleg érvényes fertőtlenítési eljárások szigorú betartásával végezzük.

Amennyiben otthonos körülmények között szeretnéd magzatodat világra hozni, szeretettel várunk!

Kolozsvár, Traian Moșoiu út 60.

☎ 0264431570

www.gynia.ro

f clinicagynia

